

[Avaleht](#) > ... > [Perekonnaasjad Ja Pärimine](#) > [Pärimine](#) > [Pärimine](#) > Romania

Pärimine

 Rumeenia

Sisu koostaja:

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

Käesolev teabeleht on koostatud koostöös [Euroopa Liidu Notariaatide Nõukoguga](#).

1 Kuidas koostatakse surma puhuks tehtud korraldus (testament, ühine testament, pärimisleping) vara üleminekuks?

Ühised testamendid ja pärimislepingud ei ole Rumeenia õiguse kohaselt lubatud.

Tavalise testamendid võivad olla omakäelised või tõestatud.

Omakäelise testamendi paneb kirja, kuupäevastab ja allkirjastab testaator. Enne omakäelise testamendi täitmist esitatakse see notarile, kes varustab selle nõuetekohaselt templiga ja kinnitab.

Tõestatud testamendi koostab notar või mõni teine avalikku võimu teostav isik. Testaator dikteerib testamendi notarile, kes paneb selle kirja ja loeb ette, täpsustades formaalsused. Kui testaator on juba testamendi eelnevalt koostanud, siis loeb notar selle ette ja testaator kinnitab, et kirjapandu on tema viimse tahte avaldus. Testaator allkirjastab testamendi ja notar allkirjastab notariaalse tõestamise märke. Notariaalse tõestamise ajaks võib testaator kutsuda ühe tunnistaja või kaks tunnistajat.

Erakorralistel testamentidel, mille koostavad teatavad teenistuses viibivad ametnikud eriolukorras ja kahe tunnistaja juuresolekul, on notariaalselt tõestatud dokumendiga võrdväärne tõendusjõud.

Kui testamendiga jäetakse raha spetsiaalsetele asutustele, peavad olema täidetud nende korraldust reguleerivates erioigusaktides sätestatud konkreetsed vorminõuded.

Testament sisaldab korraldusi otsese (või kaudse) testamendijärgse pärija määramise, pärandvara jagamise, pärandist ilmajätmise, testamenditäitjate määramise, kohustuste, korralduste tühistamise jms kohta.

Korralduste kohaselt üleminevat vara/pärandvara nimetatakse pärandiks. Pärand võib minna ainupärijale või see võib minna üle üldõigusjärgluse või erioigusjärgluse alusel. Ainupärija pärib õiguse kogu pärandile, samas kui üldõigusjärgluse alusel antakse üle õigus osale pärandist.

Vt tsiviilseadustiku artikkel 1034 jj.

2 Kas korraldus tuleb registreerida? Kui jah, siis kuidas?

Testamenti tõestav notar peab selle registreerima testamendijärgsete korralduste riiklikus notariaalregistris (*Registrul național notarial de evidență a liberalităților* – RNNEL), kus registreeritakse ka kingitused.

Vt tsiviilseadustiku artikkel 1046 ning notareid ja nende tegevust käsitleva seaduse nr 36/1995 (uuesti avaldatud

kujul) artikkel 164.

3 Kas surma puhuks tehtavatele korraldustele esineb muid piiranguid (nt pärandi sundosa)?

Sundosa on pärandi see osa, millele on õigus teataval seadusjärgsetel pärijatel (üleelanud abikaasal, alanejatel sugulastel ja eelisõigusega ülenejatel sugulastel ehk surnud isiku vanematel), seda isegi surnud isiku tahte vastaselt. Igal sellisel seadusjärgsel pärijal on õigus pärandi sundosale, mis moodustab poole sellest, millele tal oleks olnud õigus seadusjärgse pärimise korral, kui pärandaja ei oleks teinud testamendiga korraldusi pärandi määramise või pärandist ilmajätmise kohta.

Vt tsiviilseadustiku artikkel 1086 jj.

4 Kui surma puhuks ei ole korraldust tehtud, kes pärib siis ja kui palju?

Pärand läheb seadusjärgsetele pärijatele, nimelt üleelanud abikaasale ja surnud isiku sugulastele järgmises järjekorras:

- alanejad sugulased – esimese järjekorra pärijad;
- ülenejad sugulased ja eelisõigusega külgsugulased – teise järjekorra pärijad;
- tavapärased ülenejad sugulased – kolmanda järjekorra pärijad;
- tavapärased külgsugulased – neljanda järjekorra pärijad.

Alanejatel ja ülenejatel sugulastel on õigus pärandile olenemata nende ja surnud isiku vahelisest sugulusastmest, seevastu külgsugulastel on õigus pärandile kuni neljanda astmeni.

Pärimismenetluses võivad esindusõiguse alusel osaleda üksnes surnud isiku laste alanejad sugulased ja surnud isiku vendade-õdede alanejad sugulased. Esindusõiguse kasutamise korral toimub pärimine vanemaliini järgi. Kui liinil on rohkem kui üks haru, jagatakse liini saadaolev pärand harude vahel võrdselt.

Üleelanud abikaasa pärib koos mis tahes järjekorra seadusjärgsete pärijatega järgmise põhimõtte kohaselt:

- 1/4 pärandvarast, kui ülejäänud osa pärivad surnud isiku alanejad sugulased;
- 1/3 pärandvarast, kui ülejäänud osa pärivad eelisõigusega ülenejad sugulased ja eelisõigusega külgsugulased;
- 1/2 pärandvarast, kui ülejäänud osa pärivad kas eelisõigusega ülenejad sugulased või eelisõigusega külgsugulased;
- 3/4 pärandvarast, kui ülejäänud osa pärivad kas tavapärased ülenejad sugulased või tavapärased külgsugulased.

Üleelanud abikaasal võib olla õigus elada abikaasade ühises kodus ning ta võib pärida ka mööbli ja ühised majapidamistarbed.

Alanejate sugulaste, st surnud isiku laste ja nende otseste alanejate sugulaste hulka ei kuulu muu kategooria pärijad ning alanejatel sugulastel on õigus pärida sugulusastme alusel kindlaks määratud järjekorras. Kui üleelanud abikaasa on pärija, pärivad alanejad sugulased ühiselt 3/4 pärandvarast.

Eelisõigusega ülenejad sugulased on surnud isiku ema ja isa ning nende pärandiosa jagatakse nende vahel võrdselt.

Eelisõigusega külgsugulased on surnud isiku vennad-õed ja nende alanejad sugulased kuni neljanda astmeni.

Kui üleelanud abikaasa osaleb pärimismenetluses koos nii eelisõigusega ülenejate sugulaste kui ka eelisõigusega külgsugulastega, siis pärivad teise järjekorra pärijad 2/3 pärandvarast; teise järjekorra pärijad pärivad 1/2 pärandvarast, kui pärivad kas eelisõigusega ülenejad sugulased või eelisõigusega külgsugulased, kuid mitte mõlemad.

Eelisõigusega ülenejate sugulaste ja eelisõigusega külgsugulaste päritav osa jagatakse nende vahel vastavalt eelisõigusega ülenejate sugulaste arvule. Kui surnud isikul oli ainult üks vanem, pärib see vanem 1/4

pärandvarast ja eelisõigusega külgsugulastel on õigus 3/4-le. Kui surnud isikul oli kaks vanemat, pärivad nad ühiselt 1/2 pärandvarast ja eelisõigusega külgsugulastel on õigus ülejäänud 1/2-le.

Eelisõigusega külgsugulaste pärandiosa jagatakse nende vahel võrdselt või kui nad osalevad pärimismenetluses esindusõiguse alusel, siis võrdselt vanemaliinide vahel. Erinevate külgsugulussuhete korral jagatakse pärand võrdselt ema- ja isaliini vahel ning seejuures kohaldatakse eespool esitatud põhimõtteid. Külgsugulased, kes on surnud isikuga seotud mõlemat liini pidi, saavad kumuleeritud osa.

Pärijate puudumise korral läheb surnud isiku vara sellele maakonnale või linnale, kus pärandvara pärandi avanemise ajal asub.

Vt tsiviilseadustiku artiklid 970–983 ja 1135–1140.

5 Milline ametiasutus on pädev:

5.1 pärimisasjades?

Hagita pärimismenetluste puhul on pädevaks asutuseks notar ja võistleva menetlusega pärimisasjades on pädevaks asutuseks esimese astme kohtud (*judecătorie*).

Pärija või mis tahes muu huvitatud isik võib asjas otse kohtu poole pöörduda, esitades notariaalse tõendi pärimisregistri andmete kontrollimise kohta.

Vt seaduse nr 36/1995 artikkel 103 jj ning tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 193.

5.2 võtma vastu pärandi vastuvõtmise või sellest loobumise avaldust?

Loetakse, et pärija on pärandi otseselt vastu võtnud, kui ta on sõnaselgelt tunnistanud oma pärijastaatust. Pärandi vastuvõtmine on kaudne, kui pärija on teinud toimingut või teo, mida saab teha üksnes pärija (tsiviilseadustiku artikkel 1108).

Pärandist loobumise avaldus tuleb teha notari juures või Rumeenia diplomaatilises või konsulaaresinduses (tsiviilseadustiku artikli 1120 lõige 2).

Kõik notariaalsed dokumendid, mis käsitlevad pärandi vastuvõtmist või sellest loobumist, tuleb registreerida pärimisasjas tehtud valikuid käsitlevate dokumentide riiklikus notariaalregistris (*Registrul național notarial de evidentă a optiunilor succesoriale* – RNNEOS).

5.3 võtma vastu annaku vastuvõtmise või sellest loobumise avaldust?

Vt punkt 5.2.

5.4 võtma vastu pärandi sundosa vastuvõtmise või sellest loobumise avaldust?

Vt punkt 5.2.

Kui sundosa saamise õigust on testamendijärgsete korraldustega rikutud, siis pärast pärimismenetluse alustamist võidakse testamendijärgne osa tagasi nõuda, kui selleks esitavad taotlejad isikud, kellel on õigus pärandi sundosale, või nende isikute pärijad ja kindlustamata võlausaldajad. Kui sundosa saamise õigusega pärijaid on mitu, siis kohaldatakse tagasinõudmist üksnes sellise sundosa ulatuses, millele taotlejal on õigus, ning üksnes taotleja kasuks. Tagasinõudmise tulemusena võib testamendijärgne pärand muutuda kehtetuks ja kingitused võidakse tühistada.

Vt tsiviilseadustiku artiklid 1092–1097.

6 Lühikirjeldus siseriikliku õiguse kohase pärimismenetluse, sealhulgas

pärandvara likvideerimise ja pärandvara jagamise kohta (sealhulgas teave selle kohta, kas kohus või muu ametiasutus algatab pärimismenetluse ametiülesande korras).

Notariaalset pärimismenetlust alustatakse taotluse alusel. Taotlus registreeritakse notari pärimisregistris pärast seda, kui see on kantud notarite koja hallatavasse pärimisasjade andmebaasi. Volitatud notar kontrollib, kas tal on territoriaalne pädevus, ja kutsub kohale isikud, kellel on õigus pärandile. Kui lahkunu jättis testamendi, siis kutsub notar kohale testamendijärgsed pärijad, testamenditäitja, teovõimetu pärija õigusesindaja, järelevalveorgani esindaja (vajaduse korral), riigiasutuse esindaja (pärijate puudumise korral). Notar teeb kindlaks seadusjärgsed ja testamendijärgsed pärijad, nende õiguste ulatuse ja pärandvara koosseisu.

Seadusjärgsete pärijate arv ja staatus ja/või testamendijärgsete pärijate staatus tehakse kindlaks perekonnaseisuaktide ja testamendi alusel ning tunnistajate abil. Varad tehakse kindlaks ametlike dokumentide alusel või muude seaduse kohaselt tunnustatavate tõendamisviiside abil.

Vt seaduse nr 36/1995 (uuesti avaldatud kujul) artiklid 103-120.

Pärija või muu huvitatud isik võib asjas otse pädeva kohtu poole pöörduda, esitades notariaalse tõendi pärimisregistri andmete kontrollimise kohta. Pärandvara kohtulik jagamine võib toimuda poolte kokkuleppel. Kui pooled kokkulepet ei saavuta, otsustab kohus vara jagamise, pärija staatuse, pärandiosad, saada olevad summad, võlad ja kohustused. Kohus võib teha otsuse ülemäärase testamendijärgse osa tagasinõudmise ja kingituste tühistamise kohta. Vara jagatakse mitterahalisteks osadeks kas reaalosade moodustamisega või konkreetse vara määramisega ühele pärijale tingimusel, et ta maksab teistele pärijatele rahalist hüvitist. Kohus võib anda korralduse vara müümiseks kas poolte nõusolekul või kohtutäituri kaudu avalikul enampakkumisel. Kohus teeb otsuse ning jagab summad, mille üks pärija on deponeerinud teiste pärijate kasuks, ja vara müügist saadud summad.

Vt seaduse nr 36/1995 artikkel 110 ning tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 193 lõige 3.

Notar võib kõigi pärijate heakskiidul alustada pärandvaraga seotud kohustuste likvideerimist, st saada olevate summade sissenõudmist, võlgade tasumist ja kohustuste täitmist, vallas- ja kinnisvara müümist ning testamendi täitmist.

Kohustuslikus esialgses etapis väljastab notar pärandi likvideerimise tõendi, milles loetletakse pärandvara (saada olevad summad ja kohustused), pärijad, nende vastavad pärandiosad ja nende nõusolek seoses kohustuste rahuldamise viiside, likvideerija määramise ja likvideerimise lõpuleviimise tähtpäevaga.

Likvideerija nõuab sisse pärandvaraga seoses saada olevad summad, tasub võlad ja müüb vara. Likvideerija esitab pärimisasjaga tegelema volitatud notarile aruande, milles ta loetleb saada olevate summade sissenõudmiseks tehtud toimingud ja võlgade tasumiseks tehtud korraldused. Pärast seda, kui likvideerimine on lõpule viidud, väljastab notar pärimistunnistuse ning pärandvara väärtust näitab likvideerimise puhastulu.

Vt seaduse nr 36/1995 artiklid 121-134 ning tsiviilseadustiku artikkel 1114.

Pärast seda, kui likvideerimise järgselt on väljastatud pärimistunnistus, toimub pärandvara jagamine pärijate vahel. Pärandvara võidakse jagada ka vabatahtlikkuse alusel. Kingituste tagastamise kohustus on üleelanud abikaasal ja surnud isiku alanejalatel sugulastel, kellel on seaduse järgi õigus pärida. Nad peavad pärandvara hulka tagastama kingitused, mis ei ole sellest kohustusest vabastatud.

Kohustuste täitmine. Pärandiga seotud kohustuste seadusjärgse jaotamise erandid

Ainupärijad ja üldõigusjärgluse alusel pärijad peavad osalema pärandvaraga seotud võlgade tasumises ja kohustuste täitmises proportsionaalselt oma vastava pärandiosaga.

Pärijate isiklikud võlausaldajad ja mis tahes huvitatud isikud võivad taotleda pärandvara jagamist ja kasutada õigust viibida vabatahtliku jagamise juures või sekkuda jagamisse. Võlausaldajate taotlused registreeritakse füüsiliste isikute võlausaldajate nõuete ja pärandiosa realiseerimisele esitatud vastuväidete riiklikus notariaalregistris (*Registrul național notarial de evidență a creditorilor persoanelor fizice și a opozițiilor la*

efectuarea partajului succesoral – RNNEC).

Sellel ainupärijal / üldõigusjärgluse alusel pärijal, kes on maksnud ühisest võlast suurema osa, on õigus esitada teiste pärijate vastu regressinõue, kuid iga pärija puhul üksnes tema vastava võlaosa piires, seda isegi juhul, kui nõudeõigus läheb võlausaldajatele üle.

Ülenejate sugulaste vara jaotamine

Ülenejad sugulased võivad oma vara jaotada alanejate sugulaste vahel kinkimise või testamendijärgse pärandamise teel. Kui hõlmatud ei ole pärandaja kogu vara, siis jaotatakse ülejäänud vara seaduse järgi.

Vt tsiviilseadustiku artiklid 669–686 ja 1143–1163.

7 Kuidas ja millal saab isikust pärija või annakusaaja?

Isik saab pärida juhul, kui ta on pärandi avanemise ajal elus ja/või võimeline pärandit vastu võtma, tal on pärimisõigus, ta ei ole pärimiskõlbmatu ega pärandist ilma jätetud.

Pärija võib pärandi vastu võtta või sellest loobuda. Testamendijärgne pärija, kes on ka seadusjärgne pärija, võib pärida kas ühena või teisena. Juhul kui testamendist nähtub, et pärandaja soovis vähendada seadusjärgse pärija osa (kusjuures sundosa nõuet ei ole rikutud), võib seadusjärgne pärija toimida üksnes kui testamendijärgne pärija.

Vt tsiviilseadustiku artiklid 957–963, 987, 989, 993, 1074–1076, 1100 ja 1102.

8 Kas pärija pärib ka surnu võlad? Kui jah, siis millistel tingimustel?

Jah, vt punkt 6.

9 Milliseid dokumente ja/või millist teavet üldjuhul nõutakse kinnisvara registreerimiseks?

Kinnistusraamatus registreerimise taotlusele tuleb lisada originaaldokument või selle notariaalselt tõestatud koopia ning kohtuotsuse puhul kinnitatud koopia, millel on märge selle kohta, et otsus on lõplik (*definitivă*). Kinnistusregistri pidaja registreerib kinnisasja, kui dokument vastab mitmele vorminõudele: kui selles on märgitud menetlusosalise isik ja asjaomane kinnisvara, kui on olemas notariaalne tõlge (autentse notariaalakti puhul peab selle olema väljastanud Rumeenia notar), kui on olemas kinnistusregistri väljavõte ja kui on tasutud lõiv jne. Kinnisvara esimese registreerimise maakatastri ja kinnistusregistri ühtses infosüsteemis saab teha ka pärimistunnistuse ja maakatastri dokumentide alusel.

9.1 Kas pärandi hooldaja määramine on kohustuslik või taotluse korral kohustuslik? Kui see on kohustuslik või taotluse korral kohustuslik, milliseid samme tuleb selleks astuda?

Vabatahtlik määramine

Testaator võib määrata testamenditäitjaks ühe isiku või mitu isikut. Testamenditäitja valitseb pärandit kuni kaks aastat alates pärandi avanemisest. Seda tähtaega võib kohtuotsusega pikendada.

Kohustuslik määramine

Kui võlgnik sureb enne seda, kui võla sissenõudmiseks määratakse täitevametnik, siis ei saa täitemenetlust algatada. Kui võlgnik sureb pärast täitemenetluse algatamist, saab seda menetlust jätkata alles pärast seda, kui pärand on vastu võetud või kui on määratud pärandi hooldaja/erihoidaja. Kui võlausaldaja või täitevametnik saab teada võlgniku surmast, peab ta taotlema, et surnud isiku viimase elukoha järgne notarite koda teeks täitemenetluse kohta märke spetsiaalses registris ja väljastaks tõendi. Tõendile peab olema märgitud, kas pärimisasi on juba lahendatud. Kui jah, siis tuleks loetleda pärijad ja märkida, kas pärandi vastuvõtmiseni määrati hooldaja.

Kui on oht, et vara võidakse müüa, see võib kaduma minna või see võidakse asendada või hävitada, siis notar plommib vara või annab selle hooldaja kätte hoiule.

Kuni pärandi vastuvõtmiseni või juhul, kui pärija isik ei ole teada, võib notar määrata pärandi erihooldaja, kelle ülesanne on kaitsta võimaliku pärija õigusi.

Vt tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 686 ning tsiviilseadustiku artikli 1117 lõige 3, artikkel 1136 ja artiklid 1077-1085.

9.2 Kellel on õigus surma puhuks tehtud korraldus täide viia ja/või pärandit hooldada?

See õigus on testamenditäitjal, likvideerijal, seadusjärgsel pärijal / testamendijärgsel pärijal, määratud hooldajal (vt punkt 9.1).

Likvideerija, kes täidab oma ülesandeid notari järelevalve all, võib määrata kas pärandaja või kohus või seda võivad teha pärijad.

Vt seaduse nr 36/1995 artikkel 124 ning tsiviilseadustiku artikli 1117 lõige 3 ja artikkel 1136.

9.3 Millised on pärandi hooldaja volitused?

Vt punkt 9.1.

Testamenditäitja kinnitab plomme, teeb inventuuri, taotleb kohtult luba vara müügiks, tasub pärandiga seotud võlad ja kogub saada olevad summad.

Vt tsiviilseadustiku artiklid 1077-1085 ja seaduse nr 36/1995 artiklid 103-134.

10 Millised dokumendid antakse üldjuhul välja siseriikliku õiguse kohaselt pärimismenetluse jooksul või selle lõpus, tõendades pärandisaajate staatust ja õigusi? Kas neil on konkreetne tõendusjõud?

Notar koostab põhjendatud järeldused ja pärast pärimisasja lahendamist esitab lõpptunnistuse, mille alusel väljastatakse tunnistus seadusjärgse/testamendijärgse pärimise kohta (pärimistunnistus).

Pärimistunnistus võimaldab kindlaks teha õiguste ulatuse ning selle abil tõendatakse isiku pärijastaatust ja varalisi õigusi. Notar võib anda välja pärijastaatust käsitleva tõendi, milles täpsustatakse pärijate arv, nende staatus ja õiguste ulatus, kuid mitte konkreetne pärandvara.

Pärijate puudumise korral antakse välja tõend pärijate puudumise kohta.

Notar võib jätkata menetlust eesmärgiga väljastada notariaalne lõpptunnistus, mis hõlmab ka varem välja jäänud vara, ja väljastab pärimistunnistuse lisa.

Isik, kes leiab, et ta on kahju kannatanud, võib taotleda kohtult pärimistunnistus kehtetuks tunnistamist ja oma õiguste kindlaksmääramist. Pärimistunnistuse kehtetuks tunnistamise korral väljastab notar lõplikul kohtuotsusel põhineva uue pärimistunnistuse. Huvitatud isikud võivad lasta notaril koostada ka notariaalselt tõestatud dokumendi, mis tõendab vaidluse lahendamist poolte kokkuleppel. Sel juhul väljastatakse uus pärimistunnistus. Kuni vaidlus poolte kokkuleppel lahendatakse, mida tõendab notariaalakt, või pärimistunnistus kohtus kehtetuks tunnistatakse, tõendab uus tunnistus seadusjärgse või testamendijärgse pärija staatust ja pärijate varalisi õigusi pärandvara hulka kuuluva vara vastuvõtmisel proportsionaalselt nende vastava pärandiosaga.

Ainupärija / üldõigusjärgluse alusel pärija võib igal ajal taotleda selle staatuse tunnustamist pärandvara hulka kuuluvat vara alusetult valdava isiku vastu, algatades pärimisõigust käsitleva menetluse.

Pärimisasju käsitlevates võistlevates menetlustes teeb kohus määrusi, kohtulahendeid ja kohtuotsuseid. Pärandvara jagamist käsitleval otsusel on konstitutiivne mõju ning see otsus on pärast lõplikuks muutumist täitmisele pööratav.

Vt tsiviilseadustiku artiklid 1130–1134 ja 1635–1639 ning seaduse nr 36/1995 artiklid 113–120 jj.

See veebileht on osa portaalist „[Teie Euroopa](#)“.

Sooviksime teilt [tagasisidet](#) selle kohta, kui kasulikuks peate sellel esitatud teavet.

■ Viimati uuendatud: 06/09/2021

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õiguslase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.